

SELETUSKIRI

Põllumajandusministri määruse „Põllumajandusministri 22. detsembri 2004. a määruse nr 191 „Importimisel tehtava veterinaarkontrolli kord, nõuded vabatsoonile, vabalaole või tollilaole, kus on lubatud käidelda mittenõuetekohaseks tunnistatud kaubasaadetisi, nõuded mittenõuetekohase loomse toiduga väljaspool Euroopa Liidu territoriaalvett rahvusvahelisi vedusid teostavat laeva varustavale ettevõttele” muutmise” eelnõu juurde

1. Sissejuhatus

Põllumajandusministri määruse „Põllumajandusministri 22. detsembri 2004. a määruse nr 191 „Importimisel tehtava veterinaarkontrolli kord, nõuded vabatsoonile, vabalaole või tollilaole, kus on lubatud käidelda mittenõuetekohaseks tunnistatud kaubasaadetisi, nõuded mittenõuetekohase loomse toiduga väljaspool Euroopa Liidu territoriaalvett rahvusvahelisi vedusid teostavat laeva varustavale ettevõttele” muutmise” eelnõu on välja töötatud loomade ja loomsete saadustega kauplemise ning nende impordi ja ekspordi seaduse § 29 lõike 1 alusel.

Eelnõuga viiakse määrus kooskõlla loomade ja loomsete saadustega kauplemise ning nende impordi ja ekspordi veterinaarjärelevalve seaduses (edaspidi *LKVetJS*) tehtavate muudatustega. Riigikogu võttis 12. juunil 2014 vastu loomade ja loomsete saadustega kauplemise ning nende impordi ja ekspordi veterinaarjärelevalve seaduse ning sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seaduse (655 SE), mis omakorda on seotud korrakaitse seaduse ja majandustegevuse seadustiku üldosa seadusega. Need kõik peavad jõustuma samal ajal ehk 1. juulil 2014. aastal.

Muudetav määrus on kehtestatud kolme volitusnormi alusel ühiselt (*LKVetJS*-i § 29 lõige 1, § 38 lõige 2 ja § 40 lõige 1). Kuna eelnimetatud seaduse muudatusega tunnistatakse § 38 lõige 2 kehtetuks ja § 40 lõike 1 sõnastust muudetakse selliselt, et seal ei sisaldu enam volitusnormi, tunnistatakse kehtivas määruses kehtetuks 3. peatükk. Edaspidi sätestatakse nõuded vabatsoonidele, vabaladudele või tolliladudele, kus on lubatud käidelda mittenõuetekohaseks tunnistatud kaubasaadetisi, ja nõuded mittenõuetekohase loomse toiduga väljaspool Euroopa Liidu territoriaalvett rahvusvahelisi vedusid teostavaid laevu varustavale ettevõttele seaduse tasemel ning määrusega kehtestatakse ainult impordil läbiviidava veterinaarkontrolli kord.

Eelnõu ja seletuskirja on koostanud Põllumajandusministeeriumi toiduohutuse osakonna toidujärelevalve büroo peaspetsialist Margus Proses (teenistussuhe lõppenud) ja sama büroo juhataja Maia Radin (625 6529, maia.radin@agri.ee). Juriidilise ekspertiisi on eelnõule teinud Põllumajandusministeeriumi õigusosakonna peaspetsialist Arvo-Mart Elvisto (625 6151, arvo-mart.elvisto@agri.ee) ja eelnõu toimetab keeleliselt sama osakonna peaspetsialist Laura Ojava (625 6523; laura.ojava@agri.ee).

2. Eelnõu sisu ja võrdlev analüüs

Eelnõu punktis 1 muudetakse määruse pealkirja, võttes arvesse, et edaspidi sätestatakse nõuded vabatsoonidele, vabaladudele või tolliladudele, kus on lubatud ladustada mittenõuetekohaseks tunnistatud kaubasaadetisi, ning nõuded mittenõuetekohase loomse toiduga väljaspool Euroopa Liidu territoriaalvett rahvusvahelisi vedusid teostavaid laevu varustavale ettevõttele seaduse tasemel. Seetõttu on määruse uus pealkiri „Importimisel tehtav veterinaarkontroll”.

Eelnõu punktis 2 sõnastatakse uuesti määruse preambul. Kehtiv määrus on välja töötatud LKVetJS-i § 29 lõike 1, § 38 lõike 2 ja § 40 lõike 1 alusel. Riigikogus 12. juunil 2014. aastal vastu võetud loomade ja loomsete saadustega kauplemise ning nende impordi ja ekspordi veterinaarjärelevalve seaduse ning sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seaduse eelnõu § 1 punkti 45 kohaselt tunnistatakse kehtetuks LKVetJS-i § 38 lõige 2, milles on volitusnorm põllumajandusministri määruse andmiseks vabatsooni, vabalao ja tollilao nõuete kehtestamiseks, ning § 1 punkti 50 kohaselt sõnastatakse uuesti LKVetJS-i § 40, kus paiknes volitusnorm põllumajandusministri määruse andmiseks mittenõuetekohase loomse toiduga väljaspool Euroopa Liidu territoriaalvett rahvusvahelisi vedusid teostavat laeva varustava ettevõtte nõuete kehtestamiseks. Edaspidi sätestatakse eelnimetatud nõuded seaduse tasemel ning lähtuvalt sellest muudetakse vastavalt viidet volitusnormile.

Samuti muudetakse viidet LKVetJS-ile, jättes seaduse pealkirjast välja sõna „veterinaarjärelevalve”. Selle muudatusega viiakse määrus kooskõlla LKVetJS-is tehtavate muudatustega, kus edaspidi hakatakse tegema vahet veterinaarjärelevalvel ja veterinaarkontrollil, mistõttu muudeti seaduse pealkiri üldisemaks.

Eelnõu punktis 3 täpsustatakse määruse reguleerimisala, viies selle vastavusse määruses ja LKVetJS-is tehtavate muudatustega. Uue sõnastuse kohaselt jääb määrus reguleerima üksnes loomade ja loomsete saaduse importimisel tehtavat veterinaarkontrolli. Nõuded vabatsoonile, vabalaole või tollilaole, kus on lubatud käidelda mittenõuetekohaseks tunnistatud kaubasaadetisi, ja nõuded mittenõuetekohase loomse toiduga väljaspool Euroopa Liidu territoriaalvett rahvusvahelisi vedusid teostavat laeva varustavale ettevõttele on edaspidi reguleeritud LKVetJS-i §-des 38–40.

Eelnõu punktis 4 ja 7 muudetakse määruse erinevates sätetes viiteid LKVetJS-ile, jättes seaduse pealkirjast välja sõna „veterinaarjärelevalve”. Selle muudatusega viiakse määrus kooskõlla LKVetJS-is 1. juulil 2014. aastal jõustuva muudatusega.

Eelnõu punktis 5 muudetakse määruse § 4 sõnastust. Paragrahvis sätestatakse lisanõue veterinaarkontrollile selliste loomsete saaduste üle, mis peavad olema pädeva asutuse järelevalve all kogu kaubasaadetise piiripunktist kauba sihtkohta liikumise kestel. Lähtuvalt sellest on paragrahvi pealkirja ka vastavalt täpsustatud. Samuti muudetakse viidet LKVetJS-ile, jättes tekstist välja sõna „veterinaarjärelevalve”.

Eelnõu punktis 6 muudetakse määruse § 5 lõiget 3 ja § 11 lõiget 1, asendades sõnad „veterinaarjärelevalve all” tekstiosaga „Veterinaar- ja Toiduameti järelevalve all”. Paragrahvi 5 lõike 3 kohaselt võib kaubasaadetisi ladustada lennujaamas 12–48 tundi või sadamas 7–20 päeva ning kaubasaadetis peab ladustamise ajal olema veterinaarjärelevalve all ning ladustatud veterinaarjärelevalve ametniku näidatud tingimustel samas tollitsoonis kuni kaubasaadetise edasitoimetamiseni kas lennuki või laevaga. Kõnealusel juhul peetakse silmas, et kaubasaadetis peab olema Veterinaar- ja Toiduameti vahetu järelevalve all, mistõttu täpsustatakse sätet vastavalt. Samal põhjusel muudetakse ka määruse § 11 lõiget 1, kus mittenõuetekohast kaubasaadetist tuleb hoida vahetu järelevalve all kuni selle edasise käitlemise kohta otsuse tegemiseni ning selle otsuse täitmiseni.

Eelnõu punktis 8 muudetakse määruse § 8 lõiget 4. Muudatusega asendatakse tunnustamise nõue loakohustuse ehk tegevusloa nõudega. Määrus viiakse kooskõlla LKVetJS-is tehtavate muudatustega, kus sätestatakse ettevõtjale nõuded tegelemiseks vabatsoonis, vabalaos või tollilaos mittenõuetekohase loomse saaduse ladustamisega.

Seaduse kohaselt peab ettevõtjal olema vabatsoonis, vabalaos või tollilaos mitterõuetekohase toiduks mittekasutava loomse saaduse või mitterõuetekohase toidu ladustamisega tegelemiseks kas loomatauditõrje seaduse alusel (vabatsoonis, vabalaos või tollilaos mitterõuetekohase toiduks mittekasutatava loomse saaduse ladustamiseks) või toiduseaduse alusel (vabatsoonis, vabalaos või tollilaos mitterõuetekohase loomse toidu ladustamiseks) väljastatud tegevusluba. Lisaks asendatakse termin „järelevalve” terminiga „veterinaarjärelevalve”, viies määruks kasutatud terminid kooskõlla LKVetJS-is kasutatud terminitega, kus edaspidi eristatakse riikliku järelevalve tegemist haldusmenetluse käigus tehtavast kontrollist.

Eelnõu punktis 9 muudetakse määruse § 8 lõiget 6. Muudatuste eesmärk on viia säte kooskõlla LKVetJS-is tehtavate muudatustega, mis on omakorda seotud korraaitseaduse ja majandustegevuse seadustiku üldosa seadusega kooskõlla viimisega.

Eelnõu punktis 10 sõnastatakse uuesti määruse § 8 lõike 8 punktid 6 ja 7. Paragrahvi 8 lõike 8 punktis 6 asendatakse termin „järelevalve” terminiga „veterinaarjärelevalve”. Muudatusega viiakse määruks kasutatud terminid kooskõlla LKVetJS-is kasutatud terminitega, kus edaspidi eristatakse riikliku järelevalve tegemist haldusmenetluse käigus tehtavast kontrollist. Paragrahvi 8 lõike 8 punkti 7 muudatuse puhul on tegu normitehnilise muudatusega, millega täpsustatakse sättes viidatud komisjoni otsuse (EÜ) nr 2000/571 pealkirja. Samuti muudetakse viidet LKVetJS-ile, jättes seaduse pealkirjast välja sõna „veterinaarjärelevalve”.

Eelnõu punktis 11 muudetakse määruse § 9 lõiget 3, milles tunnustamise nõue on asendatud loakohustuse ehk tegevusloa nõudega. Muudatusega viiakse määruks kooskõlla LKVetJS-is tehtavate muudatustega, kus sätestatakse ettevõtjale nõuded tegelemiseks väljaspool Euroopa Liidu territoriaalvett rahvusvahelisi vedusid teostava laeva mitterõuetekohase loomse toiduga varustamisega. Seaduse kohaselt peab ettevõtjal olema väljaspool Euroopa Liidu territoriaalvett rahvusvahelisi vedusid teostava laeva mitterõuetekohase loomse toiduga varustamisega tegelemiseks tegevusluba. Kuna selline ettevõtte võib asuda ka mõnes teises Euroopa Liidu liikmesriigis, ei ole tehtud täpset viidet toiduseadusele, vaid üldisem viide tegevusloale.

Eelnõu punktis 12 tunnistatakse kehtetuks määruse 3. peatükk, mis siiani reguleeris nõudeid vabatsoonile, vabalaole või tollilaole, kus on lubatud käidelda mitterõuetekohaseks tunnistatud kaubasaadetisi ja nõudeid mitterõuetekohase loomse toiduga väljaspool Euroopa Liidu territoriaalvett rahvusvahelisi vedusid teostavat laeva varustavale ettevõttele. Need nõuded on edaspidi reguleeritud seaduse tasandil LKVetJS-i §-des 38–40.

Eelnõu punktis 13 sõnastatakse uuesti määruse normitehniline märkus, mis vajab ajakohastamist.

3. Eelnõu vastavus Euroopa Liidu õigusele

Eelnõu on kooskõlas Euroopa Liidu õigusega.

4. Määruse mõjud

Määrusega viiakse põllumajandusministri 22. detsembri 2004. a määrus nr 191 „Importimisel tehtava veterinaarkontrolli kord, nõuded vabatsoonile, vabalaole või

tollilaole, kus on lubatud käidelda mittenouetekohaseks tunnistatud kaubasaadetisi, nõuded mittenouetekohase loomse toiduga väljaspool Euroopa Liidu territoriaalvett rahvusvahelisi vedusid teostavat laeva varustavale ettevõttele” kooskõlla Riigikogus 12. juunil 2014 vastu võetud loomade ja loomsete saadustega kauplemise ning nende impordi ja ekspordi veterinaarjärelevalve seaduses tehtavate muudatustega, mis ei ole sisulised, vaid tulenevad vajadusest viia seadus kooskõlla majandustegevuse seadustiku üldosa seaduse ja korraaitseadusega.

5. Määruse rakendamiseiga seotud tegevused, vajalikud kulud ja määruse rakendamise eeldatavad tulud

Määruse rakendamine ei too endaga kaasa täiendavaid tegevusi ega lisakulutusi riigieelarve vahenditest, samuti ei kaasne määruse rakendamiseiga tulusid.

6. Määruse jõustumine

Määrus jõustub üldises korras.

7. Eelnõu kooskõlastamine, huvirühmade kaasamine ja avalik konsultatsioon

Eelnõus kavandatud muudatuste puhul on tegemist üksnes vormiliste ning tehniliste muudatustega, mis ei too endaga kaasa sisulisi muudatusi, seetõttu ei esitata eelnõud kooskõlastamiseks teistele ministriumidele ega arvamuse andmiseks Veterinaar- ja Toiduametile.

(allkirjastatud digitaalselt)

Ants Noot

Kantsler